

Plenum

Torsdag 24.4.2025 kl. 16.00—20.58

9. Få bukt på Yle nu!

Medborgarinitiativ MI 7/2024 rd

Utskottets betänkande KoUB 4/2025 rd

Enda behandlingen

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 9 på dagordningen presenteras för enda behandling. Till grund för behandlingen ligger kommunikationsutskottets betänkande KoUB 4/2025 rd. — Debatt. Ledamot Keskisarja, varsågod.

Debatt

20.23 **Teemu Keskisarja ps:** Arvoisa puhemies! Minun nuoruudessani 1960-luvulla Yle esitti ainoalta tv-kanavaltaan sarjaa nimeltä Käytöskukka — ikätoverit, muistatteko? Alkeellinen animaatio, piirrokset kuin lapsen liidulla, jaksot muutaman minuutin mittaisia, päähenkilöinä pikkupossut Hinku ja Vinku. Kohtauksissa oli huonoa käytöstä ja selkokielinen opetus: noin ei saa tehdä. Käytöskukassa oli myös vieraileva tähti nimeltä Suursyömäri. Hinku ja Vinku puuhasivat jotain hyödyllistä, Suursyömäri säntäsi esiin, aukaisi kintansa ja hotki eväät. Hyi!

Tänään Yleisradio itse on suursyömäri, yksi maailman ahnaimpia julkisen palvelun medioita. Ennen tv-lupamaksulta välttyi kansalainen, joka ei toosaa töllöttänyt. Esimerkiksi vanhoillislestadiolaiset olivat vapaat Ylen syntisten ohjelmien rahoituksesta. Kun lupatarkastaja rimputti ovikelloa, luvattomat eivät ehkä muutenkaan avanneet. Ikävää, että protestitoimisen mahdollisuus poistui. Nykyisinhän Yle-verosta pääsee eroon ainoastaan tulottomuudella.

Kun olet töissä tai kohtalaisella eläkkeellä, kustannat Ylen propagandakoneistoa. Sen opinkappaleita ovat tsoukkiherännäisyys, supisuomalaisuuden kammo, rasisminvastainen itseinho, ilmakehäkiihko ja sateenkaari-industrialismi. Suursyömäri-Yle on isompi kuin muut tiedotusvälineet yhteensä. Siksi sananvapaus surkastuu ja kilpailutilanne kieroutuu perverssiksi.

Pienyrittäjät tekevät omin avuin nettiin itsenäisiä, aidosti riippumattomia asiaohjelmia, Olemme kaikki käyneet niissä. Mitäs niitä on? Ivan Puopolo, Puheenaihe, Hildén ja Kaira, Keijocast, Kuuntelija-podcast. Nuo yrittäjät ansaitsevat leipäänsä tosi pieninä palasina seuraajilta, lahjoittajilta, mainoksista, ja vähintään yksityishenkilöinä he maksavat Yle-veroa tuhat kertaa tuhdimmalle kilpailijalleen. Suursyömäri-Yle vetää Hinkun ja Vinkun muruset naamariin.

Suursyömäri-Yle ei poimi käytöskukkia. Parlamentaarinen työryhmä laittoi tauon budjetin paisutukseen ja samalla suojeli esimerkiksi maakunnallisia toimintoja. Suursyömäri

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

laihduuttaa jotakin, mutta ei suinkaan ulkomaisia realityjä eikä brändiään ilmaisena Netflixinä — nuo pahiten rassaavat mainoskanavia.

Jaa-a, aiemmin ovat monet, monituiset kansanedustajat rummuttaneet tämän kansalaisaloitteen puolesta eduskunnassa. Varsinkin somessa on helppo meuhkata Yleä vastaan. Sääli, että sali on näin tyhjä ratkaisun hetkellä — yleisöstä viis, mutta seikalla on väliä käsittelyn kannalta. Jos ainutkaan kollega ei nyt ilmaise minulle tukeaan, aloite raukeaa ilman äänestystä. Pyydän vain yhtä kannattajaa. Sillä pääsemme huomenna painamaan napia ”jaa” tai ”ei” omantunnon mukaan. Liekö liikaa vaadittu? Ehkä, mutta minun omantuntoni on puhdas. Taistelen hävityn asian puolesta, ja kaadun saappaat jalassa.

Arvoisa puhemies! Esitän Yle kuriin nyt -kansalaisaloitteen hyväksymistä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Kallio.

20.27 Vesa Kallio kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kansalaisaloitteessa on joitain väitteitä, joista nostan esille yhden. Siinä hyvin alkupuolella lukee, että Ylen toiminta ei täytä kansalaisten tahtoa. Aloitteessa tätä väitettä ei millään lailla määritellä eikä kerrota, millä tavoin Yle toimisi kansalaisten tahdon vastaisesti tai mikä on se kansalaisten tahto, joka Ylen pitäisi täyttää.

Joulukuussa 24 julkistetussa Uutisarvostukset-tutkimuksessa yli puolet suomalaisista nimesi Ylen Suomen ykkösuutistoimijaksi ja se sai eniten mainintoja kaikissa ikäryhmissä. Yleen ilmoitti luottavansa yli 80 prosenttia vastanneista. Seuraavina tulivat Hesari 66:lla ja STT 62 prosentilla. Tähän peilaten aloitteen väite kansalaisten tahtotilasta ei täytä määritelmää kansalaisten tahdosta.

Arvoisa puhemies! Lienee kaikille selvää, että vapaassa länsimaisessa demokratiassa yhtä yhtenäistä kansan tahtoa on kutakuinkin mahdotonta määrittää. Samalla tavoin kaikkea, mistä ei tykkää, ei vaan nyt voi kieltää, luojan kiitos — vaikka Luojalla nyt tässä ei sinänsä mitään tekemistä ole, pahoittelen. Minäkin haluaisin kieltää monia asioita ja ilmiöitä, ja joskus tulee joku henkilökkin kohdalle tai vastaan, että voi kun hänet voisi jollain lailla kieltää, mutta en ole Juudakseksi ruvennut vielä. Ymmärrän, ettei se ole mahdollista, ja hyvä niin. — Hyvää yötä kaikille, myös edustaja Keskisarjalle.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina.

20.29 Anna-Kristiina Mikkonen sd: Arvoisa rouva puhemies! Digitalisaatiokehityksen myötä eskaloitunut media-alan murros on vaikuttanut merkittävästi mediamarkkinan palvelukehitykseen ja kansainvälistymiseen, kuluttajakäyttäytymiseen sekä mainosmarkkinoiden muuttumiseen. Kotimaiset toimijat joutuvat kilpailemaan paitsi keskenään myös suurten kansainvälisten toimijoiden kanssa, mikä haastaa entisestään kotimaisen median toimintaedellytyksiä. Mediakentän monipuolisuus ja moniäänisyys on tärkeää. Yhdyn liikenne- ja viestintävaliokunnan näkemykseen, että parlamentaarisen Yle-työryhmän mietinnössään tekemät arviot ja ehdotukset Yleisradion rahoituksesta, tehtävistä ja muusta sääntelystä ovat asianmukaisia.

Käsittelyssämme olevassa kansalaisaloitteessa on tuotu esille, että nykyinen Yleisradion rahoitusta ja tehtäviä koskeva yksimielisyyteen perustuva parlamentaarinen päätöksentekomalli tekee Yleisradiota koskevan sääntelyn muuttamisen ja päätösten tekemisen erit-

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

täin vaikeaksi. Aloitteen mukaan Yleisradiota koskevien muutosten tekeminen olisi yksimielisyysvaatimuksesta johtuen vaikeampaa kuin perustuslain muuttaminen ja saadun selvityksen mukaan pienikin oppositioryhmä pystyisi halutessaan estämään päätösten tekemisen.

Haluan oikaista tämän aloitteen väärän käsityksen parlamentaarisesta päätöksenteosta. Parlamentaarinen asioiden työryhmävalmistelu ja sen perinne perustuvat edustukselliseen demokratiaan, jossa vaaleissa valitut eri eduskuntaryhmien kansanedustajat pohtivat ja valmistelevat yhdessä yhteiskunnallisesti erittäin merkittäviä kysymyksiä. Menettelytapaa on käytetty yleisesti myös muilla toimialoilla, ja parlamentaarisen valmistelun on katsottu vahvistavan päätöksenteon ja valmistelun legitimitettiä.

Lainsäädännössä tai alemmanasteisessa sääntelyssä ei edellytetä yksimielisyyttä Yleisradiota koskevassa parlamentaarisessa valmistelussa ja päätöksenteossa. Kyse on eduskuntaryhmien kesken vakiintuneesta menettelystä Yleisradion rahoituksesta ja tehtävistä päätettäessä. Saatujen selvitysten mukaan menettelyllä on katsottu olevan päätöksenteon pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta yli hallituskausien edistäviä sekä Yleisradion riippumattomuutta tukevia vaikutuksia. Kansalaisten luottamus Yleisradion toimintaan on korkealla tasolla, ja siihen viitaten markkinatutkimusyritys Norstatin syksyllä 2024 toteuttaman kyselytutkimuksen mukaan 82 prosenttia suomalaisista pitää Yleisradion uutisia luotettavina.

Yleisradion lakisääteisenä tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Yleisradion tehtävät ovat erittäin tärkeitä muun muassa kansallisen kulttuurin ja identiteetin, kansallisen yhtenäisyyden ja erilaisten erityisryhmien tarpeiden, demokratian toteutumisen ja muun muassa huoltovarmuuden kannalta. Yleisradion alueellisella toiminnalla on keskeinen merkitys, sekä Yleisradion rooli huoltovarmuuden kannalta. Myös Yleisradion julkisen palvelun tehtävää ja rahoitusta arvioinut parlamentaarinen työryhmä kiinnitti huomiota Yleisradion huoltovarmuuteen liittyviin tehtäviin ja piti mieltänsä ensisijaisen tärkeänä, että Yleisradion valtakunnallinen ja maakunnallinen uutistoiminta ja lähetykset turvataan monimuotoisen tiedonvälityksen varmistamiseksi. On myös syytä huomioda, että Yleisradio on oikeudelliselta muodoltaan osakeyhtiö, mikä asettaa omalta osaltaan vaatimuksia Yleisradion toiminnalle.

Arvoisa puhemies! Turvallisuuspoliittisen tilanteen muuttuttua on tärkeää, että Yleisradio ja muut mediat pystyvät huolehtimaan luotettavan ja ajankohtaisen tiedon tuottamisesta ja jakamisesta, kansalaisten henkisen kriisinsietokyvyn tukemisesta ja informaatiovaukuttamisen tunnistamisesta sekä sen torjumisesta.

Muuttuneessa maailmantilanteessa ja jatkuvasti muuttuvassa digitaalisessa tietoympäristössä kriittisen medialukutaidon tarve korostuu entisestään internetissä lisääntyneen mis- ja disinformaation sekä hybrdivaikuttamisen aikana. Ylellä ja muulla kotimaisella medialla on erittäin tärkeä rooli luotettavan mediaympäristön ja korkeatasoisen journalismin turvaajana. Luotettavaa, riippumatonta ja monipuolista tiedonvälitystä tarvitaan.

Yle julkisen palvelun mediayhtiönä tarjoaa lakisääteisesti palveluja yhdenvertaisesti kaikille. Tarjoamalla monipuolista tietoa, yleissivistystä ja kansalaisten osallisuutta tukevia kokemuksia yleisradiotoiminta tukee demokratiaa ja edistää keskinäistä ymmärrystä sekä kansalaisten yhdenvertaisuutta mediankäyttäjinä muuttuvassa yhteiskunnassa. Olkoon Yle jatkossakin strategiansa mukaisesti kaikille yhteinen, jokaiselle oma.

Ylellä on myös keskeinen merkitys kotimaisen kulttuurin edistäjänä sekä luovan alan työllistäjänä. Yle taltioi muun muassa kantanauhalle suomalaisten kulttuuriperimää tule-

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

via sukupolvia varten. Näinä epävarmuuden aikoina kulttuuriperimän, demokratian ja sananvapauden näkökulmasta on riippumattoman, moniäänisen, lokaalisti ja globaalisti läsnä olevan laadukkaan median toimintaedellytykset turvattava.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen poissa. — Edustaja Garedeu.

20.35 Kaisa Garedeu ps: Arvoisa puhemies! Yle on saatava kuriin. Olen kansalaisaloitteen kanssa täysin samaa mieltä, kiitos siitä. Parlamentaarisen työryhmän sekä hallituksen toimesta näitä samoja tavoitteita on lähdetty työstämään monella tapaa.

Ensinnäkin, Yle on aivan järkyttävän kallis. Ylen rahoitus per asukas on Suomessa noin 15 prosenttia suurempi kuin Tanskassa ja noin 27 prosenttia suurempi kuin Ruotsissa, vaikka Suomi on maista velkaantunein. Tämän suitsemiseksi parlamentaarinen työryhmä päätti jäädyttää Ylen rahoituksen vuoden 2024 tasolle kolmen vuoden ajaksi. Lisäksi Ylen maksama vero nostettiin 10 prosentista ylempään alv-kantaan. Näiden myötä syntyi noin 200 miljoonaa euroa säästöä vuoteen 2028 mennessä. Mutta mielestäni tämä ei riitä. Leikkauksia on jatkettava. Tämä on hyvä alku, mitä hallitus on jo tehnyt.

Toisekseen, Yle ei ole puolueeton, kuten sen tulisi olla. Siitä todistavat lukemattomat esimerkit, kuten se, että toimittajia on koulutettu aktivistien toimesta. Yle suoltaa jatkuvala syötöllä ilmastoideologiaa — eikä kumma, että ilmastoahdistus ja -hysteria vain lisääntyvät tässä kansassa. Palkitun hengellisen Pisara-ohjelman tilalle on saatu arabiankieliset uutiset. Tämä kertoo Ylen arvoista paljon, puhumattakaan siitä, millä tavalla Yle sanoittaa Israelia koskevat uutisointinsa: esittäen usein palestiinalaiset ainoastaan viattomina uhreina eikä totuudellisesti sodan aloittajina ja julmina terroristeina. Siis on wocketusta, poliittista vaikuttamista ja Pillupäiväkirjoja, jatkuvaa seksuaalivähemmistöjen ylimitoitettua esille tuomista ja normalisointia sen sijaan, että se keskittyisi päätehtäviinsä eli uutisten välittämiseen, kriisitiedotukseen ja suomalaisen kulttuurin edistämiseen. Ja — kuten parlamentaarisessa työryhmässä mukana ollut edustaja Vigelius ansiokkaasti on nostanut aiemmin esiin — kun Yle sitten joutui näiden sopeutustoimien kohteeksi, niin se ensimmäisenä kohdisti mielenosoituksellisesti leikkauksia nimenomaan uutistoimintaan. Näin toimittiin siis siitäkkin huolimatta, että myös parlamentaarinen työryhmä piti mietinnössään ensisijaisen tärkeänä Yleisradion valtakunnallisen ja maakunnallisen uutistoiminnan turvaamista.

Kolmanneksi, Yle ei myöskään ole ollut riittävän avoin. Siis hallituksen juuri eduskunnalle antamassa lakiesityksessä Yle-lakiin lisätään uusi pykälä, joka vaatii Yleä julkaisemaan aktiivisesti tietoa omasta toiminnastaan ja taloudestaan. Yle on tekemisistään kansalaisille tilivelvollinen. Julkisella rahalla tapahtuvan toiminnan on oltava läpinäkyvää. Ehkä tämän lakimuutoksen myötä Ylellä ei enää kehoitettaisi esimiehiä varaamaan nopeasti tulevalle vuodelle konferenssimatkoja maailmalta, jotta saataisiin rahaa kulumaan, eikä johdoryhmälle hankittaisi uutta öky-Bemaria omalla kuljettajalla.

Arvoisa puhemies! Suomalaiset ansaitsevat Yleltä luotettavaa uutisointia ja vastuullista taloudenpitoa. Yleisradion toimiin tulee puuttua. Kansallisen median tuottajan tärkeimmät ominaisuudet ovat puolueettomuus, riippumattomuus ja luotettavuus. Siksi tätä Ylen sekoilua tulisi suitsia, Ylen tulisi osallistua enemmän säästötalkoisiin ja Ylen tekemisiä tulee vahtia tarkemmin. Ylen tehtävä on lisätä demokratiaa, ei olla poliittinen vaikuttaja. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

20.40 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Kansalaisaloite Ylen laittamisesta kuriin vaatii, että Yle osallistuu tiukempiin taloudellisiin sopeutustoimiin ja että Ylen lakisääteiset tehtävät rajataan tarkemmin vastaamaan kansalaisten tahtoa sekä tarpeita. Aloitteen mukaan Ylellä on liian vahva taloudellinen asema sekä laveasti määritelty julkisen palvelun tehtävät. Lisäksi aloitteessa tuodaan esiin, että Ylen parlamentaarinen päätöksentekomalli tekee Yleisradiota koskevan sääntelyn muuttamisen ja päätöksenteon erittäin vaikeaksi ja jopa vaikeammaksi kuin perustuslain muuttamisen.

Valiokunnan mietinnössä huomautetaan, että parlamentaarista päätöksentekoa käytetään yleisesti myös muussakin päätöksenteossa ja niiden valtasuhteet pohjautuvat lopulta edustukselliseen demokratiaan. Lainsäädännössä itsessään ei vaadita yksimielisyyssperiaattia, vaikkakin Ylen kohdalla tämä on muodostunut perinteeksi. Perinteistä voi siis luopua, jos hallitus näin päättää.

Erinäisten tutkimuksien mukaan enemmistö suomalaisista kannattaa Yleisradiolta tehtäviä leikkauksia tässä tilanteessa. Liikenne- ja viestintävaliokunta ei kuitenkaan puolla kansalaisaloitteen hyväksymistä tässä tilanteessa, koska Yleisradion rahoituksesta sekä sääntelystä tulee eduskuntaan käsittely tämän kevään aikana. Valiokunta ottaa näihin yksityiskohtaisemmin kantaa käsittelyjen yhteydessä.

Arvoisa rouva puhemies! Yhdyn henkilökohtaisesti kansalaisaloitteen henkeen ja tarkoitukseen. Yleisradion tehtävät ovat liian laveat ja budjetti järkälemäinen. Missään verokkimaassa ei käytetä per kansalainen näin paljon rahaa valtiollisten radioiden toimintaan. Lisäksi Yle on tuottanut erittäin kyseenalaista materiaalia nimenomaan heidän laivean ohjeistuksensa ansiosta. Jatkossa on toivottavaa, että Ylen toiminta on läpinäkyvää. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kokko.

20.43 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! Tässä tilanteessa, missä Suomi on, ja kun katsoo sitä velkaantumistahtia vuositasona, niin on ihan ymmärrettävää, että on tullut tällainen kansalaisaloite, jossa hyvin vahvasti puututaan Ylen rahoitukseen ja nimenomaisesti siihen, miten sieltä voitaisiin saada säästöjä aikaan.

Ehkä tässä olisi hyvä muistaa se parlamentaarinen sopu, jonka parlamentaarinen Yle-työryhmä viime vuonna sai aikaan. Kuten tiedetään, alkusyksystä saavutettiin pitkällisten neuvotteluiden jälkeen yhteisymmärrys, jonka kaikki eduskuntapuolueet hyväksyivät pois lukien Liike Nyt. Siinä ennen kaikkea ydin parlamentaarisessa sovussa on nimenomaisesti se, mikä liittyy tähän kansalaisaloitteeseenkin, että Yleisradion lakisääteinen indeksi jäädettiin vuosina 25—27 määräaikaaisesti ja Ylen alv nousee 1.1.2026 alkaen 10:stä 14 prosenttiin. Näiden säästötoimien vaikutusten ennakoidaan olevan noin 66 miljoonaa euroa jo vuonna 2027, ja indeksijäädytys laskee kumuloituvana Ylen rahoitustasoa myös tulevaisuudessa, vaikka indeksikorotuksiin palataan. Lisäksi parlamentaarisessa sovussa tehtiin kirjauksia muun muassa huoltovarmuuden lisäämisestä, avoimuuden lisäämisestä sekä ulkopuolisten ostojen lisäämisestä kotimaisilta tuotantoyhtiöiltä. Lisäksi indeksijäädytys vietiin jo syyskaudella läpi eduskunnassa osana budjettia, ja tehtäväkirjaukset on tarkoitus käsitellä nyt kevään aikana.

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

Tämän seurauksena Yle aloitti viime vuoden lopulla päätöksen pohjalta mittavat yt-neuvottelut, jotka päättyivät tammikuun lopulla, ja näillä arvioidaan saatavan 27 miljoonan euron kustannussäästöt yhtiön henkilöstömäärän vähentyessä 309 henkilöllä. Tuolloin toimitusjohtaja Ylä-Anttila ennusti, että näitä yt-neuvotteluita tulee vielä entistä enemmän.

Mutta toisaalta tässä kansalaisaloitteessa on sitten ehkä tämmöinen lievästi sanottuna Yhdysvalloista tuontitavarana tuotu kulttuurisotaelementti, jossa nimenomaan — kuten tässäkin aikaisemmassa parissa puheenvuorossa on kuultu — aika rajuja hyökkäyksiä on muun muassa vapaata tiedonvälitystä vastaan. Ymmärrän hyvin sen, että eivät kaikki Ylen ohjelmat maistu kaikille. Voin itsekkin sanoa, että jos saisin päättää Ylen ohjelmasisällöstä, niin se olisi hyvin toisenlainen, hyvin toisenlainen: urheilua ei olisi ollenkaan, ja historia-dokumentteja ja henkilökuvia politiikan suurmiehistä riittäisi maailman tappiin asti. Eli moni suomalainen, joka tälläkin hetkellä varmaan mäkihyppyä ja hiihtoa arvostaa erittäin paljon, on tyytyväinen, että minä en ole päättämässä Ylen ohjelmatarjonnasta tai siitä politiikasta.

Ja ehkä nimenomaisesti se Ylen vahvuus ei ole pelkästään siinä vapaassa tiedonvälityksessä vaan myös tässä monipuolisessa kulttuurituotannossa, että Yle pystyy nostamaan esille, toki verorahoitteisesti, sellaisia kulttuurimuotoja, toimintoja, tapoja, asioita, joilla ei ole välttämättä kaupallista merkitystä. Se, ovatko ne yhtä arvokkaita: minun mielestäni ovat. Aina se, millä ei ole kaupallista arvoa, ei välttämättä tarkoita, että se olisi yhteiskunnallisesti vähempiarvoisempaa. Nyt en käytä sitä termiä, mitä edustaja Garedeu käytti tästä yhdestä ohjelmasarjasta, jossa nyt viitataan naisen alapäähän, mutta täytyy kyllä ihmetellä, että tämä 2 500 euroa maksanut ohjelma, jota on kerran Yle Areenassa esitetty — en ole varma, näkyykö se siellä edelleen — aiheuttaa tällaisen keskustelun, että sen varjolla ollaan melkein koko julkisrahoitteinen Yleisradio-yhtiö laittamassa vasaran alle kokonaisuudessaan. Siinä mielessä täytyy ihmetellä, luullaanko täällä todellakin, että Ylen ohjelmistossa ei ole mitään muuta kuin tällaista tiettyihin kansanryhmiin liittyvää ohjelmaa, josta sitten eivät tiettyjen puolueiden edustajat pidä.

Siinä mielessä kyllä itse arvostan Yleisradiota — niin kuin suurin osa suomalaisistakin arvostaa, kun katsoo näitä kyselytutkimuksia — että muun muassa, kuten edustaja Mikkonen puheenvuorossaan nosti hyvin esille, Ylen uutistarjonta, ei pelkästään maakunnallinen vaan myös valtakunnallinen, nauttii suurta luottamusta suomalaisten keskuudessa. Se on usein arvioitu kaikista riippumattomimmaksi ja tasapuolisimmaksi uutislähteeksi, mikä suomalaisilla voi olla. Tähän päälle vielä Yle Areena, Elävä arkisto, se laaja kulttuuri- ja tallennustehtävä, joka Yleisradiolla on, varmasti kyllä palvelevat kokonaisuudessaan kansakunnan kokonaisetua. Toivon, että nyt kun tämä asia saadaan käsiteltyä myös tässä kansalaisaloitteen muodossa, tähän asiaan ei siinä suhteessa enää palata, että ryhdytään tässä salissa nimenomaan Yleisradion asemaa, sen roolia suomalaisessa yhteiskunnassa, heikentämään poliittisilla päätöksillä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää.

20.48 Juha Mäenpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät miehet ja naiset! Lapsuudessa-ni minä katsoin 70-luvulla Rosvo-Rudolfia ja muistan elokuvan Pilvikallion vauhtikisat, joka oli lapsille tarkoitettu. Vanhemmat katsoivat Lauantaitansseja, ja sitten tuli semmoinen sarja kuin Pieni talo preerialla. Voin niin kuin omalta historialta ajatella, että silloin se

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

Yle oli mielestäni kaikista arvostettavin. Toki tämä Pieni talo preerialla oli ulkomainen sarja, mutta se oli kuitenkin sisällöltään semmoinen ihan kaikille meille sopiva.

Edustaja Keskisarja sanoi tuossa, että Yle-verosta pääsee eroon tulottomuudella. Pitää lisätä siihen, että myös kuolemalla siitä pääsee eroon. Muuten se on välttämätön maksettava ja siitä ei eroon pääse, vaikka ei televisiota edes omistaisi.

Lunttasin hieman edustaja Vigeliuksen aikaisempaa päivitystä, ja siellä puhuttiin kaikenlaisista ohjelmista. Siellä on erilaista sateenkaarihumpppaa, Sugarbabe, Sokerideittailu, Koukussa strippaukseen, sitten siellä on ilmastoahdistuksesta, ja edustaja Garedew taisi mainita Pillupäiväkirjat. Tämä kaikki on mielestäni ihan sairaalloista, että julkisin verovaroin tällaista roskaa esitetään kotimaisilla kanavilla.

Siellä pitäisi olla kotimaista urheilua, esimerkiksi jääkiekon lisäksi painia, yksilölajeja. Nämä yksilölajit ovat valitettavasti jääneet hyvin pitkälti pois näistä ohjelmistoista. Suomalaisista kulttuuria toivoisin, suomalaisista historiaa. Esimerkiksi voisi olla sotahistoriaa tai ajoneuvokulttuuria tai ihan mitä tahansa, joka kulttuuriin liittyy. Minun mielestä se kuuluisi Ylen tehtäviin.

Vuonna 23 muistaakseni oli 3 362 yleläisen keskipalkka yli 5 000 euroa, johtajan palkka 326 600 euroa, uutis- ja ajankohtaistoiminnan johtajan palkka 204 000 euroa, ja ainakin 11 oli yli 100 000 tienaavaa Ylen jonkinlaista johtajaa. Ei kenelläkään Ylen johtajalla kuulu olla 300 000:n palkka. Se taitaa olla enemmän kuin pääministerillä ja moninkertaisesti vielä. Onko kaksi- vai kolminkertaisesti, en osaa sitä sanoa.

Edustaja Keskisarja teki esityksen ja mielestäni totesi siinä, että taistelee sen puolesta, että on kuitenkin tulossa häviö. Minä itse armeijan koulutuksen perusteella ajattelen näin, että ei tähän Yle kuriin nyt -kansalaisaloitteen hyökkäykseen kannata hukata ruutia, koska tämä hyökkäys ei etene mihinkään täällä salissa. Yle kuriin nyt -kansalaisaloitteen henki on aivan loistava, ja mielestäni kovaa kurinpitoa Yle kyllä tarvitseekin.

Tämä parlamentaarinen ryhmä, joka tässä tätä Yleä työsti, niin he ymmärtääkseni säästöt tehdessä esittivät, että nämä aluetoimitukset ja muut jätetään rauhaan. Olen ehdottomasti sitä mieltä, että ne säästöt, mitä Yle tekee ja mitä siellä pitää enemmän tehdä, pitää tehdä kaikesta tällaisesta roskaohjelmistosta, mitä on. Ei näistä aluetoimituksista kuulu ottaa lanttiakaan pois.

Näin ollen kunnioitan liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnössä lausuttua. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kangas.

20.54 Antti Kangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Olemme nyt keskustelemassa kansalaisaloitteesta Yle kuriin nyt, ja olen aloitteen perusasioista täysin samaa mieltä.

Elinkeinoelämän valtuuskunnan arvo- ja asennetutkimuksen mukaan 40 prosenttia suomalaisista arvioi, että Ylen uutiset painottuvat tiedonvälityksessä selkeästi vasemmistolaiseen näkökulmaan. Tutkimus on julkaistu hiljattain tänä keväänä. Tästä lienee jokaisen helposti pääteltävissä se, mitä mieltä ylipäänsä olen Yleisradion rahoituksesta. Tilanne on täysin kestävä etenkin tällaisessa taloustilanteessa, missä valtiontalouden alijäämä huitelee toisellakymmenellä miljardilla. Demokraattisessa valtiossa kokonaan valtion rahoituksen toimijan olisi kyettävä noudattamaan aitoa puolueettomuutta siitäkkin huolimatta, että joutuisi kertomaan toimittajan omaan poliittiseen agendaan sopimattomia, epämiellyttäviä asioita.

Punkt i protokollet PR 42/2025 rd

Onneksi Yleisradion avoimuuteen ollaan nyt viimeinkin panostamassa, ja hallitus tulee pakottamaan Yleisradion kertomaan todellisesta kulurakenteestaan jatkossa. Tällöin julkinen keskustelu pääsee aidosti paneutumaan siihen, minne rahaa syydetään, ja kuten tiedetään, kyllähän sitä Ylellä sitten syydetäänkin.

Jo aiemmin tämä hallitus jähdytti Ylen rahoituksen indeksin ja nosti Ylen 14 prosentin arvonlisäverokantaan. Nämä ovatkin hallitukselta historiallisen hyviä päätöksiä. Tällä hetkellä tuntuu sille, että pienikin kajoaminen Yleisradion rahoitukseen maksatetaan aivan erinomaisilla maakuntatoimituksilla tai vaikka suosituilla lastenohjelmilla tai jollain Kesäillan valssin tyylisellä, hyvin suositulla koko kansan ohjelmalla, siis sillä, mitä kansalaiset aidosti arvostavat poliittiseen näkökantaan katsomatta. Se on nyt se, mistä Yle leikkaa ikään kuin kostoksi siitä, että rahoitukseen kajotaan.

Yleisradiolla on kuitenkin vielä mahdollisuus parantua vasemmistolaiselta mädätykseltä, mikä sinne on pesiytynyt vuosien kuluessa, mutta tähän tarvitaan laajaa poliittista tahtoa ja valtavaa painetta kansalta. Tämä kansalaisaloite on aivan erinomainen väline kertomaan kansan tahdosta. Yleisradion on muutettava toimintatapojaan. En kuitenkaan voi kannattaa kansalaisaloitetta tällaisenaan, vaan yhdyn liikenne- ja viestintävaliokunnan yksimieliseen kantaan, mutta siitä huolimatta haluan antaa valtavat kiitokset kansalaisaloitteen tekijöille. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Förste vice talman Paula Risikko: Eftersom ledamot Keskisarjas förslag inte har understötts förfaller det.

Riksdagen instämde i utskottets förslag att förslaget i medborgarinitiativ MI 7/2024 rd förkastas. Ärendet slutbehandlat.